

тѣ изискваха громко, или стари правдини, отнети силѣ отъ тѣхъ, или коренни прѣобразуванія въ политическия строй, или редъ по-сѣотвѣтенъ съ духа на врѣмето! Нови държави се появиха, тиранически царства рухнаха, а свободнитѣ царства крѣпнѣха въ могъществото на напрѣдка. Такива важни главоломни събития наблюдаваше робътъ българинъ, когато бѣ го вече озарила първата лъча отъ просвѣтата. Дѣлата на светитѣ труженици Паисий, Софроний и др. бѣха изворъ на възкръснатата надежда посрѣдъ народа за часа на спасението.

Единъ великъ мжжъ славянинъ, Юрий Венелинъ, бѣ научно подкрѣпилъ историята на народното минало отъ отца Паисий. Тоя бѣлѣжитъ ученъ славянинъ написа една книга за българския народъ: „Критически издирвания за историята българска.“*

Въ 1844 година Константинъ Фотиновъ, любящъ своя родъ, съ своето „Любословие“, издавано въ Смирна, бѣ единъ пламененъ вѣстителъ за добротестината, която очакваше българскиятъ народъ.

Въ 1852 год. въ Петроградъ, велики мжже еднородци наши К. Петковичъ и блаженопаметниятъ Натанаилъ Охридски—родни синове на Македония, бѣха замислили ржководството на народната духовна проба да бжде организирана; тѣ проектираха да основать „Българска Матица“ съ цѣль да разпространяватъ просвѣщение между българския народъ. Тѣ изпълниха свещенъ дългъ прѣдъ народа.

Всички съзнаха, че свѣтлината, която озари българската земя, е плодъ на труда и умѣние на оня великъ отшелникъ въ Атонъ отецъ Паисий. Затова и поетътъ въ часа на скръбта за народа се обръща къмъ Атона съ възгласъ за възкресенъ животъ:

* Прѣведена отъ Б. Петковъ, Земунъ 1853 г.